

NƯỚC ĐẠI VIỆT THỜI TRẦN
(Từ năm 1226 đến năm 1400)

Bài 12

NHÀ TRẦN THÀNH LẬP

I – MỤC TIÊU

Học xong bài này, HS biết :

- Hoàn cảnh ra đời của nhà Trần.
- Về cơ bản, nhà Trần cũng giống nhà Lý về tổ chức nhà nước, luật pháp và quân đội. Đặc biệt là mối quan hệ giữa vua với quan, vua với dân rất gần gũi nhau.

II – ĐỒ DÙNG DẠY HỌC

Phiếu học tập của HS.

III – CÁC HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC CHỦ YẾU

* GV trình bày tóm tắt hoàn cảnh ra đời của nhà Trần : Cuối thế kỉ XII, nhà Lý suy yếu. Trong tình thế triều đình lục đục, nhân dân cơ cực, nạn ngoại xâm đe dọa, nhà Lý phải dựa vào họ Trần để gìn giữ ngai vàng. Lý Chiêu Hoàng lên ngôi lúc 7 tuổi. Họ Trần tìm cách để Chiêu Hoàng lấy Trần Cảnh rồi buộc nhường ngôi cho chồng, đó là vào năm 1226. Nhà Trần được thành lập từ đây.

** Hoạt động 1 : Làm việc cá nhân*

– GV yêu cầu HS sau khi đọc SGK, điền dấu × vào ô sau chính sách nào được nhà Trần thực hiện :

- + Đứng đầu nhà nước là vua.
- + Vua đặt lệ nhường ngôi sớm cho con.
- + Lập Hà đê sứ, Khuyến nông sứ, Đồn điền sứ.
- + Đặt chuông trước cung điện để nhân dân đến đánh chuông khi có điều oan ức hoặc cầu xin.
- + Cả nước chia thành các lộ, phủ, châu, huyện, xã.
- + Trai tráng mạnh khoẻ được tuyển vào quân đội, thời bình thì sản xuất, khi có chiến tranh thì tham gia chiến đấu.

– GV hướng dẫn, kiểm tra kết quả làm việc của HS và tổ chức cho các em trình bày những chính sách về tổ chức nhà nước được nhà Trần thực hiện.

** Hoạt động 2 : Làm việc cả lớp*

GV đặt câu hỏi để cả lớp thảo luận : Những sự việc nào trong bài chứng tỏ rằng giữa vua với quan và vua với dân chúng dưới thời nhà Trần chưa có sự cách biệt quá xa ?

Từ đó đi đến thống nhất các sự việc sau : Đặt chuông ở thêm cung điện cho dân đến đánh khi có điều gì cầu xin, oan ức. Ở trong triều, sau các buổi yến tiệc, vua và các quan có lúc nắm tay nhau, ca hát vui vẻ.